

अग्रह्यमाणकारण (agrhyamāṇa-kāraṇa) *adj.* i of inconceivable or incomprehensible origin, of imperceptible cause अग्रह्यमाणकारणो धर्मः VāsiDS. 1.7; ii not being prompted by a motive अग्रह्यमाणकारणा एवंजातीयकाः (आचमनादयः) प्रमाणम् SābaBh. 198.4 (on i. 3.7); iii not enquiring into the motive (of the performance of religious duties) ब्राह्मणाः कुम्भीधान्या अलोलुपा अग्रह्यमाणकारणाः... शिष्टाः MahāBh.iii. 174.9 (on vi. 3.109)

अग्रह्यमाणकारणत्व (agrhyamāṇakāraṇa-tva) *n.* the state of not being prompted by motive धर्मबुद्धिनिवन्धनस्य चाचरितस्याग्रह्यमाणकारणत्वात् श्रुतिस्मृतिविरोधादर्शनाच्च धर्मलिङ्गत्वाव्यभिचारः SāstrDi. 31.10 (on i. 3.4) (व्यतिक्रमादिस्थल इव रागद्वेषादिलक्षणकारणाग्रहात् MayūMāli.)

अग्रह्यमाणकालभेद (agrhyamāṇa-kālabheda) *adj.* having no difference of time prescribed or mentioned अग्रह्यमाणकालभेदेषु चतुष्कपालेषु तन्त्रमेव देवतावाहनम् SaṅkarKāBh. 220.16 (on iv. 4.17)

अग्रह्यमाणता (agrhyamāṇa-tā) *f.* the state of not being considered or known प्रतिहेतुवाच्यभिप्रायेणाग्रह्यमाणतापक्षस्य प्रागेव निरस्तत्वात् (सत्प्रतिपक्षलक्षणे) KhaṇḍanKhā. 919.12.

अग्रह्यमाणत्व (agrhyamāṇa-tva) *n.* the state of not being comprehended, non-perception सर्वपुरुषदर्शनप्रत्यक्षनिवृत्त्या नाभावः प्रतीयते, सर्वपुरुषप्रत्यक्षनिवृत्तेरग्रह्यमाणत्वात् TātpaT.(U.) 74.21 (on 2.117); विशेषग्रहणकाले सामान्यं तद्ग्रहणानुगुणं स्थितं यदि परमग्रह्यमाणत्वेनैवासदित्युच्यते न पारमार्थिकसत्त्वात् Sārka. 18.19; यथा कैश्चिद्ग्रह्यमाणत्वात् सत्त्वं एवमसत्त्वमपि संबन्धस्याग्रह्यमाणत्वात् किं न स्यात् NyāyRa. 647.20 (on 5(15).33); बलवती बाधकारणस्याग्रह्यमाणत्वात् MimāKau. i. 33.1 (on i. 3.7); विमतो भेदो घटस्वरूपं भवितुमर्हति । घटग्रहेऽग्रह्यमाणत्वरहितत्वात् । घटस्वरूपवत् NyāySu.(Ja.) 407A.3 (on ii. 2.8); साक्षिसंबन्धविषयत्वमात्रात् साक्षात्कारत्वम्, किं तु भ्रमत्वेनाग्रह्यमाणत्वविशेषितं तत् LaCandr. 695.18.

अग्रह्यमाणदशा (agrhyamāṇa-daśā) *f.* event or contingency of non-perception or non-ascertainment एवं शब्दोऽनित्यः शब्दत्वादित्याद्यग्रह्यमाणदशायामसाधारणानैकान्तिकमेव Upask. 158.10 (on iii. 1.17)

अग्रह्यमाणद्राघिमन् (agrhyamāṇa-drāghiman) *adj.* the length of which is not being realized अमराः... विमानैरतिवाह्यमानतया... अग्रह्यमाणद्राघिमाणमध्वानम्... अतिक्रामन्तः NilaVi. 36.17.

अग्रह्यमाणपृथक्त्व (agrhyamāṇa-prthaktva) *adj.* the distinctness (or diversity) of the component factors of which is not being perceived सेनाङ्गेषु वनाङ्गेषु च दूरादग्रह्यमाणपृथक्त्वेकमिदमित्युपपद्यते बुद्धिः NyāyBh. 101.12 (on ii. 1.37)

अग्रह्यमाणरजत (agrhyamāṇa-rajata) *n.* silver which is not being perceived or known यत्र तु इदं रजतम् इत्येव प्रत्ययः, तत्रापि प्रवृत्तिरुपपद्यते, तत्र भेदप्रतियोगित्वेनेव भेदाप्रतियोगित्वेनापि अग्रह्यमाणरजते विशेष्यसत्त्वेऽपि पुरोवर्तिनि भेदासंसर्गरूपस्य रजताभेदस्य ग्रहोऽस्ति PūrvottaVāNaMā. 338.4.

अग्रह्यमाणविशेष (agrhyamāṇa-viśeṣa) *adj.* [f. -ā] having no distinction being perceived व्याख्यातं तुल्यानां योगपद्यमग्रह्यमाणविशेषाणाम् MimāSū. xi. 1.68; प्रथमद्वितीययोर्मध्ये पाठादग्रह्यमाणविशेषः शेषः उभयोरप्यान्तर्गणैव संबन्धी TantrVā. 437.21 (on ii. 1.48); मन्दान्यकारे स्थाणुरयमित्यग्रह्यमाणविशेषे पुरुषशब्दप्रत्ययौ स्थाणुविषयौ (भ्रान्तिनिमित्तौ) BrahmSūBh.(Sān.) 32.10 (on i. 1.4); मिथ्याप्रत्ययस्तु स्थाणुपुरुषयोरग्रह्यमाणविशेषयोः GitāBh.(Sān.) 558.2 (on 18.66); Bhām. 116.4 (on i. 1.4); नाग्रह्यमाणविशेषया व्याप्या बाधः NyāyKūA. ii(2). 34.8; अग्रह्यमाणविशेषेण बोधितसाध्यविपर्ययः प्रकरणसमः KhaṇḍanKhā. 909.8; पक्षे साध्याभावबुद्धिं विनैव सा (साध्याभावव्याप्यसामानाधिकरण्यबुद्धिः) तर्हि हेतुसाध्याभावव्याप्ययोरग्रह्यमाणविशेषयोः सत्प्रतिपक्षत्वम् Tātvcin. ii(1). 954.5; ii(1). 963.1.

अग्रह्यमाणविशेष (agrhyamāṇa-viśeṣa) *m.* the distinction which is not comprehended यत्तु 'भेदादसाक्षिणः' इत्युक्तं तत्सर्वसाम्येनाग्रह्यमाणविशेषविषयम् Mitā. 185.6 (on 2.78)

अग्रह्यमाणविशेषतन्त्र (agrhyamāṇa-viśeṣatantra) *adj.* having no specific procedure being comprehended इदमपि (अर्थप्रतिपत्त्यङ्गं संबन्धग्रहणम्) ह्याथानवदकर्मकालत्वादग्रह्यमाणविशेषतन्त्रम् NyāyRa. 649.12 (on 5(15).40)

अग्रह्यमाणविशेषता (agrhyamāṇaviśeṣa-tā) *f.* the state of the distinction not being comprehended न तु बलवदबलवतोः प्रमाणयोरग्रह्यमाणविशेषता संभवति BrahmSūBh.(Sān.) 657.15 (on iii. 3.25); यथा... मरणे तथैव जननेऽपि आशौचमात्रमतिदिश्यते कालानवच्छिन्नम् । सामर्थ्याच्चाग्रह्यमाणविशेषतया तत्संबन्धसकललाभः ManuBh. i. 450.12 (on 5.61); न चाग्रह्यमाणविशेषता प्राथम्येन प्रधानपदत्वेन वा विशेषग्रहणात् PrakaPañ. 403.2; (समिधो यजतीत्यादौ) अग्रह्यमाणविशेषतया च किंचनविहितकिंमनुवादेन कस्य

गुणविधित्वमिति न विनिगम्यते Bhām. 585.17 (on iii. 3.1); न हि भिन्नशाखाधिगतत्वेऽप्यग्रह्यमाणविशेषतास्ति BālaKri. i. 24.16 (on 1.7); क्रत्वर्थे तु द्रव्याजने वहिःप्रयोगेनानुष्ठीयमानेऽग्रह्यमाणविशेषतया सर्वाधत्वात् TantrRa. 20.18; उद्देशेनैव च विशेषावगमात् नाग्रह्यमाणविशेषता TantrRa. 186.10; समुदितासमुदितदेवताभेदेनाग्रह्यमाणविशेषतया (प्रयोगस्य) CaturCin. iii(1). 89.19; अनेकेषामपि प्रधानानामेकदेशकालकर्तृकत्वेनाग्रह्यमाणविशेषतया सङ्कटैरेवाङ्गैरुपकारसिद्धेः BhāṭṭDi. iv. 145.4 (on xi. 1.8)

अग्रह्यमाणविशेषत्व (agrhyamāṇaviśeṣa-tva) *n.* the state of the distinction not being comprehended अग्रह्यमाणविशेषत्वाच्च तन्त्रभावो न्याय्यः SābaBh. 2167.17 (on xi. 3.2); 2171.13 (on xi. 3.9); 2171.14 (on xi. 3.9); अग्रह्यमाणविशेषत्वे हि प्रमाणयोः एवं स्यात् BrahmSūBh.(Sān.) 657.14 (on iii. 3.25); अग्रह्यमाणविशेषत्वात्सर्वद्रव्याणि यागवन्ति जातानि TantrVā. 522.5 (on ii. 2.21); वसन्तादौ क्रियमाणमग्रह्यमाणविशेषत्वात्सर्वार्थं विज्ञायते TantrVā. 1085.17 (on iii. 6.15); सौर्य आग्नेयादुपमेतलक्षितप्रापणेनेतिकर्तव्यतां गृह्णाति । आग्नेयस्य च पौर्णमास्याममावास्यायां च विद्यमानत्वात् अशक्यमवधारयितुम् । किं पौर्णमास्येतिकर्तव्यता प्रवर्तते उतामावास्यायाः । तस्मादग्रह्यमाणविशेषत्वादिकल्पः TūpT. 172.4 (on viii. 1.26) cf. ASS. Ed. 1933; BālaKri. i. 24.14 (on 1.7); अग्रह्यमाणविशेषत्वेनोभयोरपि चाक्षुषत्वं प्रति कारणत्वात् समुच्चय एव NyāyVārPari. 500.2; व्रीहियवादिषु तु द्रव्योरपि प्रत्यक्षत्वेनाग्रह्यमाणविशेषत्वात्त्रैकेनेतरस्य बाधः संभवति SāstrDi. 23.17 (on i. 3.2); TārkiRa. 221.8; तान्यग्रह्यमाणविशेषत्वात् सर्वेषां तन्त्रं भवन्ति SīvārkaMaDi. i. 78.6 (on i. 1.1); अमुकं फलं प्रधानस्येत्यग्रह्यमाणविशेषत्वात् VedāntKa. 451.9 (on iii. 3.38); अग्रह्यमाणविशेषत्वाच्चोभयेषां संज्ञा PadMañ. on KāśiVr. on P. (i. 1.1); on P. (iii. 2.87); यदा तु नान्यतरफलेच्छा तदा द्रव्योर्मुण्डनयोरग्रह्यमाणविशेषत्वात्तन्त्रम् TristhaSe. 21.13; यूपैकत्वं भिन्नकालिकत्वेनाग्रह्यमाणविशेषत्वात्प्रात्रवदेव नानुपपन्नम् BhāṭṭDi. ii. 21.14 (on iii. 6.1); पार्थिकः फलान्वयोऽपि सर्वेषामेवाग्रह्यमाणविशेषत्वाद्द्रव्यमुचितः MimāKau. iii(2). 3.11 (on ii. 1.1); अग्रह्यमाणविशेषत्वान्न्यायलभ्यमेव तन्त्रमिति BālamBha. i. 536.19 (on 1.249)

अग्रह्यमाणविशेषदशा (agrhyamāṇaviśeṣa-daśā) *f.* condition in which distinction is not being comprehended न चासाधारण्यम् अग्रह्यमाणविशेषदशायां तस्य दोषत्वात् Tātvcin. ii(2). 755.1; अग्रह्यमाणविशेषदशायां सत्प्रतिपक्षसंभवात् Tātvcin. ii(1). 402.3; SarvaDaKau. 49.12.

अग्रह्यमाणविशेषस्मरण (agrhyamāṇaviśeṣa-smaraṇa) *n.* recollection of distinction which is not being comprehended विशेषापेक्षाशब्देनेच्छावाचिनाग्रह्यमाणविशेषस्मरणं लक्षितम् TātpaT.(Vā.) 247.11 (on i. 1.23)

अग्रह्यमाणविशेषावस्था (agrhyamāṇaviśeṣāvasthā) *f.* the state of the distinction not being cognized वस्तुतः सत्प्रतिपक्षता नास्त्येव किं त्वग्रह्यमाणविशेषावस्थायां प्रमानुत्पादकत्वे परस्परप्रतिक्षेपेण NyāyVārPari. 283.5; (असाधारण्यस्य) तस्याग्रह्यमाणविशेषावस्थायामेव दोषत्वात् Nyāyām. 570B.7; LaCandr. 812.29.

अग्रह्यमाणविशेष्यता (agrhyamāṇaviśeṣya-tā) *f.* the nature of possessing a distinguishing feature not being comprehended तस्य चाक्रमकालत्वेनाग्रह्यमाणविशेष्यतया MayūMāli. 836.21 (on xi. 4.7)

अग्रह्यमाणविषय (agrhyamāṇa-viśaya) *m.* object which is not being comprehended अग्रह्यमाणविषयत्वाद्वायमपि नियमः शक्यते वक्तुम् PadMañ. on KāśiVr. on P. (ii. 1.51)

अग्रह्यमाणवृत्ति (agrhyamāṇa-vṛtti) *f.* mood which is not being comprehended प्रमात्वेनाग्रह्यमाणवृत्तेः समुच्चयः GuruCandr. iii. 37.23 = LaCandr. 590.33.

अग्रह्यमाणवैजात्य (agrhyamāṇa-vaijātya) *n.* heterogeneity which is not being comprehended अग्रह्यमाणवैजात्यावच्छिन्नचमत्कारजनकत्वे संदेहः AlaṅkāKau.(Vi.) 412.16.

अग्रह्यमाणव्यतिरेक (agrhyamāṇa-vyatireka) *adj.* whose difference is not being comprehended मिथ्यात्वस्य ब्रह्मणश्चाग्रह्यमाणव्यतिरेकयोश्चुक्तिरजतयोरिवैक्येन ग्रहणप्रसङ्गात् SātDū. 180.25.

अग्रह्यमाणवयव (agrhyamāṇāvayava) *m.* a constituent which is not being cognized अवयविनोऽपि गृह्यमाणगृह्यमाणवयववाश्रितस्य भेदः NyāyVār. 218.4 (on ii. 1.30)

अग्रह्यमान (a-grhyamāna) *adj.* not comprehended cf. अग्रह्यमाण, आर्यसमयो ह्यग्रह्यमान (? ण)कारणः HirSS. xxvi. 4.8; ĀpaDS. i(4). 12.8. (comm. पत्वाभावदृष्टान्तः)

अग्रह्याग्नि (a-grhyāgni) *m.* fire other than the domestic fire अग्रह्याग्न्यादावपि गृह्याग्निसाध्यं कर्म विधीयत इति न कश्चिदोषः SmṛtiCan. v. 332.10; ViraMi. (Samskāra.) 925.11.